

УДК 930.85”634/636”(100+477)+140.8+338.22

Корсак Костянтин Віталійович

доктор філософських наук, професор, фрілансер

Кірик Тамара Вікторівна

кандидат педагогічних наук, доцент,

ПВНЗ «Київський медичний університет», Україна

Таланчук Петро Михайлович

доктор технічних наук, професор, Президент Відкритого

міжнародного ун-ту розвитку людини «Україна», м. Київ

Корсак Юрій Костянтинович

кандидат філософських наук, старший науковий співробітник,

Інститут вищої освіти НАПН України, м. Київ, Україна

Похресник Анатолій Костянтинович

кандидат філософських наук, доцент,

Директор Київського фахового

коледжу електронних приладів

Ляшенко Лариса Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

РЯТІВНІ ДЛЯ ЛЮДСТВА НАУКИ ХХІ СТ. — МУДРОФІЛОСОФІЯ І

МУДРОПОЛІТОЛОГІЯ (WISEPHOLOSOPHY & WISEPOLITOLOGY)

Анотація. Наша мета полягає в узагальненні результатів нових

авторських наукових досліджень упродовж останніх років і скерована на

пропозицію порятунку всього людства через використання відкритих нами

екологічно ідеальних ноотехнологій, які після 2000 р. створюють молоді

ноонауки (або «мудронауки = wisesciences»). Ми бачимо в мудрофілософії і

мудрополітології основу стратегії управління ліквідацією глобальних загроз і

подолання стану розпачу в пошуках порятунку. Цей стан зумовлений

недоліками сучасних політологічних знань, які ігнорують всі ноонауки і

ноотехнології. Висновки і пропозиції скеровані на прискорення позитивного

прогресу людства і забезпечення сталого симбіозу з вилікуваною біосферою.

Ключові слова: загрози для людства, пошуки порятунку, провали форумів і конгресів, рятівні ноотехнології (мудропроцеси), ноонауки (мудронауки), переваги мудрофілософії і мудрополітології

Korsak K., Kiryk T., Talanchuk P., Korsak Y., Pokhresnyk A., Lyashenko L.

SCIENCES OF THE 21ST CENTURY THAT WILL SAVE HUMANITY — WISEPHOLOSOPHY & WISEPOLITOLOGY

Abstract. Our goal is to summarize the results of new authorial scientific research in recent years and is aimed at proposing the salvation of all humanity through the use of ecologically ideal nootechnologies discovered by us, which are created by young noosciences (or wisesciences) after 2000. We see in wisephilosophy and wisepolitical science the basis of a management strategy for eliminating global threats and overcoming the state of despair in the search for salvation. This state is due to the shortcomings of modern political science knowledge, which ignores all noosciences and nootechnologies. The conclusions and proposals are aimed at accelerating the positive progress of humanity and ensuring sustainable symbiosis with the healed biosphere.

Keywords: threats to humanity, search for salvation, failures of forums and congresses, saving nootechnologies (wiseprocesses), noosciences (wisesciences), advantages of wisephilosophy and wisepolitical science.

1. Вступ

1.1.

Постановка задачі і досягнення попередників. Тематика конференції в Ліверпулі унікально комплексна, що стимулювало авторів створити і запропонувати цю статтю як огляд світових і власних досягнень. Світова популяція подвійно розумних Номо (надалі — HSS) перевищила позначку «8 млрд.», продовжує зростати і посилювати загрози для свого існування. Їх перелік відомий усім, а ми зробимо наголос тільки на тому, що в XXI ст. HSS перейшли від «глибокої кризи» до стану «повного розпаду», до збільшення кількості великих і малих збройних конфліктів і поглиблення

розриву між обсягом наукових знань HSS та їх позитивним використанням. Кожен може отримати незаперечний доказ заглиблення людства у розпач, якщо проведе хоча б мінімальний критичний аналіз головних наднаціональних економічних і політичних форумів (у Давосі, в ООН, G7, G20 та ін.), конференцій, «круглих столів», «Форумів миру», зібрань лідерів держав, VIP ів, десятків тисяч політологів, експертів, провідних науковців, представників ЗМІ, фахівців зі стратегічного аналізу і планування. Завжди порядок денний включав три завдання: 1) оцінка сьогодення; 2) створення рейтингу загроз; 3) пропозиція засобів і шляхів порятунку всіх HSS.

Перше завдання завжди виконували успішно (цитуючи ЗМІ). Друге — дуже рідко, бо акцентували міфічну загрозу №1 з назвою «глобальне потепління», яке насправді сьогодні має позитивні наслідки через зростання продуктивності біосфери аж на третину та зменшення опустелювання (!).

Тільки Давос-2025 склав кілька рейтингів загроз на «завтра», і «через 10 років», але навіть там серед тисяч учасників і авторів матеріалів ніхто не вказав на те, що з 2000-го року зростає кількість помічених нами екологічно ідеальних процесів (ноотехнологій чи мудротехнологій), які розпочали рятувати людство від повного Колапсу-XXI наданням йому всього потрібного і виліковуванням біосфери від накопичених пошкоджень. «Всі на планеті» вважали це неможливим і відхиляли наші ноопропозиції. Злам настав тільки в 2024 р., коли керівництво Національної академії наук України визнало рятівні

140

ноопроцеси реальністю й опублікувало нашу статтю [1]. Маємо надію на те, що це «визнання» матиме наслідком активне використання ноотехнологій.

Через сформоване на планеті практично повне відторгнення наукових термінів з префіксом «ноо-» (детальне пояснення наведено у нашій статті [2]), ми використовуємо «всі світові знання», але не зможемо вказувати публікації інших авторів, які б послуговувалися ноотермінами, хоч зрідка в процесі власних досліджень вони відкривають нооявища, про що вкажемо нижче.

Мета, завдання, методологія, джерела, результати. Мета полягає в

поясненні всім читачам перебування HSS у розпачі та безнадії через відмову від використання ноотермінів та десятків екологічно ідеальних ноопроцесів.

Завдання вбачаємо в пропозиції конкретного і дуже перспективного шляху порятунку від Колапсу-XXI через розвиток нооекономіки та використання в стратегічному управлінні ноополітології та ноофілософії.

У методології ефективно використаємо відомі й досконалі класичні методи наукових досліджень для створення якісної наукової продукції. Додамо до цього принцип глобального еволюціонізму і поради історика-француза Ф. Броделя (1902-1985) проводити аналіз і прогнозування розвитку дуже великих систем лише на основі всіх наявних на момент створення статті знань HSS, а не однієї-двох академічних наук. Тому ми спираємося на поєднання рекомендацій наших попередників і власні ноонаукові відкриття. Для ознайомлення з ними радимо поглянути на нашу нооенциклопедію Nooglossary (там є понад 200 «ноотермінів» [3; 4]). Футурологія потребує слів «з майбутнього».

2. Виклад результатів

Обов'язки університетського викладача вимагали від відповідального автора вести постійний критичний аналіз на відомих мовах та в усіх доступних джерелах світових наукових відкриттів і досягнень. Не дивно, що маємо понад 1000 публікацій, чимало винаходів, а щодо вимоги вказати «використані джерела» просто зазначимо, що їх «дуже багато тисяч».

141

Ця стаття в своїй головній частині містить стислий огляд колективних публікацій за кілька років, але з великим наголосом на світову інформацію за 2025 р. Слово «колективні» стосується насамперед продукції автономного об'єднання українських науковців та освітян з назвою «Київський клуб АНТИКОЛАПС». Він започаткований 20 березня 2019 р. у Києві на XIX міжнародній науковій конференції «Новітні чинники впливу на розвиток особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я» у ПВНЗ «Київський медичний університет» з ініціативи К. Корсака і Т. Кірик. Це була наша реакція на глибокий занепад діяльності загальновідомого Римського клубу через повне

ігнорування його учасниками ноонаук і ноотехнологій та пропозицію ними помилкових засобів проти Колапсу-XXI.

Десятки публікацій нашого Клубу (огляд їх головної частини містить стаття [5]) є перевіреними й доопрацьованими текстами, створеними в початковому варіанті К. Корсаком. Їх загальне скерування та центральні ідеї відтворює Рис. 1, що був створений для психозахисту українців на початку введення воєнного стану. Студенти визнали його «максимально правдивим». Перші статті Київського клубу «Антиколапс» у журналі «Вища школа» були скеровані на ліквідацію недоліків новітніх публікацій Римського клубу. Стаття №1 «Рух людства до двох організованих ним колапсів — екологічного і духовно-інтелектуального. Який небезпечніший і чи є порятунок?» є у ВШ, №3, 2019, с. 7-18. Ось її анотація: Вказано, що головним фактором впливу на суспільну еволюцію людства були зміни у засобах життєзабезпечення, зумовлені накопиченням наукових знань та удосконаленням технологій. Індустріальне виробництво підвищило рівень життя навіть в умовах зростання населення Землі, але прискорило рух до Екологічного колапсу (ЕК). Науковці передбачають його настання після 2050 року. Автори статті доводять помилковість цього прогнозу і вказують спосіб ліквідації ЕК через заміну старих виробництв ноотехнологіями — екологічно нешкідливими. Але поряд з ЕК людству загрожує новіший колапс — Духовно-інтелектуальний (ДіК). Він полягає у пошкодженні та зменшенні головного мозку, поширенні девіацій поведінки, активізації негативних рис. У статті вказано частину проявів ДіК і запропоновано боротися з ним через створення ноонаук, застосування ноопедагогіки, формування ноомислення та ін.

Клуб проголосив відкрите членство, тому його склад став стрімко зростати. Читачі загалом позитивно сприйняли вже першу його публікацію, хоч і вказували на потребу «подвійного читання» частини тексту. Ми продовжували дослідження обраної теми у наступній статті-2 «Молоді науки про генетичне та еусоціальне в людині та її боротьбі з двома колапсами» (ВШ, №4, 2019, с. 36 51). Її анотація: Це друга стаття вільної Київської спілки науковців

«Антиколапс», скерованої на свідому боротьбу з головними загрозами людству. У першій статті доведено, що цими загрозами є загальновідомий Екологічний колапс (ЕК) і прихований Духовно-інтелектуальний (ДіК). Колапс-2 полягає у пошкодженні та зменшенні головного мозку людей, поширенні девіацій поведінки, активізації негативних рис. Колапс-1 можна ліквідувати через заміну старих виробництв ноотехнологіями — екологічно нешкідливими. ДіК подолати значно важче і хороших засобів боротьби з ним ще не винайдено. У цій статті викладено нові знання про основи поведінки *Homo Sapiens Sapiens* та поєднання в ній генетичних і соціальних програм і впливів. Вказано на необхідність продовження вивчення людства і створення ноонаук як можливого засобу боротьби з обома колапсами.

Читачі одразу висловили побажання сконцентрувати зусилля Клубу на пошуках шляхів порятунку від загрози духовно-інтелектуального колапсу, що було здійснено у статті-3 «Ноомислення як засіб ліквідації частини загроз Духовно-інтелектуального колапсу» (ВШ, №7, 2019. с. 32-45). Її анотація: У цій статті автори зі спілки «АНТИКОЛАПС» концентрують зусилля над пошуками засобів ліквідації загрози Колапсу-2 — духовної та інтелектуальної деградації всього людства. Вказано на те, що його актуалізація припала на момент відмови людства від амбіційної й загальної цілі експансії у Космос і досягнення енергетичної незалежності через оволодіння термоядерними явищами. Ідеалом було проголошено споживацтво, що негайно збурило світ і стало одним з каталізаторів зіткнення цивілізацій. Поглиблюється розрив між обсягом наукових знань і технологічних успіхів людства в цілому з його спроможністю припинити деструкцію довкілля і розпочати лікувати біосферу. Замість руху вгору та формування цілісності людство плекає тероризм й поглиблює розбрат там, де були, як у час існування двох наддержав, сподівання на єдність. Глобальні події не підтверджують факт подвійної розумності *Homo Sapiens Sapiens*, адже розвиваються у протилежному напрямі, прискорюючи настання Колапсу-2. Автори статті пропонують поняття «ноомислення» як один з можливих засобів організації

антиколаптичної атмосфери життя нових генерацій і формування у них спроможності не тільки знати про загрозу Колапсу-2, а й боротися з нею.

Значна увага приділена доведенню того, що поняття «мудрість» малоприслатне для боротьби з Колапсом-2, що ажіотаж навколо терміну «смарт — smart» може навіть виявитися шкідливим, якщо відволікатиме увагу від ноонаук і ноотехнологій (у тому числі — від ноомислення як найефективнішої когнітивної технології).

Цілковим успішним можна вважати появу і вплив четвертої публікації Клубу на дискусійну і малодосліджену тему використання досягнень найновіших ноонаук для ліквідації «загадок підліткової кризи» (ВШ, №9, 2019. с. 46-62), але надалі видавці журналу категорично заборонили нам перевищувати позначку «6 співавторів», що примусило шукати журнали без обмеження на співавторство. Кілька років ми публікувалися у міжнародному українсько-австрійському виданні «Грааль наук», наближаючись у складі авторів до позначки «100 осіб». Але настав день введення ще одного обмеження і повного припинення великих праць клубу «АНТИКОЛАПС». Для цього нашого тексту нам дозволили «шість авторів». Добре, що не два.

Ми розпочали створювати Р для потреб спілкування зі студентами і спершу використали «модель трьох цивілізаційних хвиль» для еволюції HSS, яку запропонував американський соціолог Е. Тоффлер (1928-2016). До кінця свого життя він так і не помітив ноонаук і ноотехнологій, тому поліпшення Рис. 1 ми здійснювали на основі власних міркувань, серед яких відкриттям №1 стали рятівні для людства ноонауки і ноотехнології.

Ми пропонуємо у цій статті нові поняття «ноополітологія» і «ноофілософія» для вивчення і використання всіх наявних і майбутніх виробничих і соціальних ноопроцесів з цілковитою «екоідеальністю», з наданням людству потрібного разом з поверненням довілля «у непошкоджений стан». Вкажемо на те, що відомі нам смарт-технології є «поліпшеними індустріальними процесами». Вони також пошкоджують біосферу, а тому не зможуть урятувати HSS.

На студентське запитання щодо найвпливовішої ноотехнології ми вказуємо не перші дві з 2000 року (нанофотокаталізацію і отримання біопластиків від модифікованих водоростей), а бактеріальний продукт «протеїн Фу» і кілька подібних до нього. Гейзерний мікрогрибок Фу за 3-4 доби в побутових умовах без біореакторів перетворює «органічні відходи» (листя, кору, траву і т.д.) в ідеальний білковий мікрофарш (назва — Abunda).

Винайдений у США при пошуках забезпечення їжею учасників дуже тривалих перельотів у Сонячній системі, але його використання з незрозумілих для нас причин обмежене ринком веганських продуктів і повною заборобою на поширення спор Фу по всій планеті. Якщо це зробити, то доволі швидко назавжди зникне білковий голод разом з індустріальним тваринництвом.

Перешкод не буде навіть для міських мешканців через очевидне явище «циркулярності», але треба буде звикнути до нового і ліквідувати опір тих сотень мільйонів осіб, які оберігають «сучасне життя і власні прибутки».

Ми навели тільки один приклад «справжньої ноотехнології», маємо у списку понад 45, хоч обізнані не про всі. Сукупний вплив вже створених мудротехнологій (ноотехнологій) просто безмежний, тому поширені у ЗМІ «картини майбутнього» надзвичайно примітивні, на які (як на «давоську Індустрію 4.0») не слід скеровувати всі економічні, політичні й інші стратегічні плани і передбачення. Особливо важливо це для сучасної України, яка може здійснити післявоєнне ноовідродження дешево, енергійно і швидко, якщо відмовиться від простої реставрації знищеного і будуватиме ноосупільство.

У цьому місці викладу наведемо маловідомий в Україні факт надто глибокої диференціації освіти на Заході — цілковитий поділ на гуманітарну і природничу. Відвідуючи різноманітні установи» (ЮНЕСКО, Раду Європи та ін.), ми одразу помітили факт існування цих двох груп. У результаті в школі майбутні «гуманітарії» не вивчають точних наук, не розрізняють молекули, атоми і ядра, вважаючи подібні знання зайвими для виконання політичних та економічних фахових завдань з «усіх видів управління». Майбутніх науковців готують для лабораторій, а не до «управління». Тому не треба дивуватися тому

факту, що за всі десятки років існування Світових форумів у Давосі з домінуванням гуманітаріїв жодного разу не помітили ноотехнологій.

Та продовжимо виклад у напрямі головного скерування статті й розглянемо потребу включення в ноополітологію і ноофілософію новітніх знань з усіх молодих ноонаук разом з послідовним врахуванням розвитку на планеті сукупності феноменально важливих нових явищ. Відкриття цих явищ ми вважаємо другим за важливістю серед усіх наших досягнень у ХХІ ст. Йдеться про прискорення розвитку на планеті трьох «меганоореволюцій» — виробничої (№1), гуманітарної (№2) і Штучного інтелекту (№3). Сукупно вони вже розпочали змінювати «абсолютно все», рятуючи людство від повної загибелі. Але для потреб справжньої ноополітології (утім — як і ноофілософії) необхідно використати досягнення ноонаук не тільки у виробництві, а й в інтелектуально-гуманітарній сфері, яка в ХХІ ст. стала заповнюватися вимірами і фактами, набуваючи рис точних наук. Для стислого, але переконливого пояснення, використаємо авторський Рис. 2.

З усіх успіхів меганоореволюції №2 оберемо явище перетворення сучасної археології в розвинений комплекс точних наук з накопиченням не припущень і гіпотез, а отриманих через вимірювання фактів і доказів. Сьогодні представники нооархеології (чи археології-ХХІ) ізотопними та кількома іншими способами вимірюють вік артефактів і секвенують ДНК та інші білки їх органічної складової. Цим вже займаються не поодинокі палеогенетики (як кілька років тому швед С. Паабо чи американець Д. Райх), а все більше великих колективів у різних державах світу. У результаті в сфері знань НСЗ про минуле виникла неподоланна прірва між «міфічною старою археологією» і нооархеологією зразка ХХІ ст., яка накопичує факти і виміри.

Ноонаука виявила докази того, що українські гени мають кілька витоків — два великих і кілька менших. Перший належав напівпігмеям і виник в Африці 60 тис. років тому. Пізніше урятувалися від ворогів на Близькому Сході, ліквідували в Едемі канібалізм і винайшли гуманізм ще до одомашнення рослин і тварин аж 13 500 років тому. Як вказано на Рис. 2, певний час жили в

дельтах рік, що впадали в Понтіду — прісне озеро. Але 7 200 років тому солоня вода заповнила Понтіду й витіснила «котигорошків» аж на Уманщину для щасливого «трипільського» поєднання з дуже потужними мисливцями-аріями (чоловіча гаплогрупа R1a), які сформувалися на Алтаї 27 000 років тому й південними лісами дісталися Європи через Балкани. На чорноземах назавжди поєдналися чоловіча та жіноча досконалість, що й зумовило появу не тільки Великого Трипілля (ВТ) між Карпатами і Казахстаном, а й всього того, що охоплюється поняттям «індоєвропейство» (детальні пояснення — у статті [6]). На Рис. 1 ми вказали мегаподвиги пращурів, а на основі досягнень нооархеології ще в 2017 р. пояснили формування всіх індоєвропейських мов мирним перенесенням з ВТ слів-тегів тими купцями-розвідниками, яких посилали очільники десятків племен Євразії для вивчення конярства, швидкісного транспорту, отримання бронзи з руд в комплексних і довгих побутових печах. Велике Трипілля — грандіозна економічна зона, що своїми багатьма впливами (є на Рис. 2) визначили майже всі риси сучасного світу. Світове наукове сьогодніня відзначається розвитком нооархеології, досягнення якої наводять все більше доказів найбільшого впливу носіїв генів українців на порятунок і цивілізаційний поступ усіх HSS. Наші пращури не тільки кілька разів рятували HSS у кризові моменти, але й здійснили «перше одуховлення людства» в інтервалі 15000 — 3600 років тому (від винайдення пратрипільського гуманізму до розпаду Великого Трипілля після мегавибуху егейського вулкану Санторіні, вказаного на Рис. 2). З найновіших статей вкажемо [7] з офіційним виявленням між Любліном і Суджею «Колиски слов'янського світу» з лідерством Київської культури, а також [8], автори якої довели неприналежність росіян до слов'ян, бо аж 2/3 їхніх генів не слов'янські. Як висновок пропонуємо всім співгромадянам докласти зусиль не тільки для нооодуховлення всього людства, а й активно поширювати правду про досягнення пращурів для підвищення світового реноме Вітчизни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Korsak K., Korsak Y. (2024). A real path to the complete elimination of the threat of Collapse-XXI due to the development of noosciences / Svitoglyad. 2004, No. 2, p. 49-51 (URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2024-19-2/svit-2-2024-korsak-012.pdf>). (in Ukrainian). Appeal 2-01-2026
2. Korsak, K.V. & Korsak, Yu.K. (2021). Semantic and Cognitive Barriers to the Noosymbiosis of Humanity and Biosphere / Ideas. Philosophical journal: international multilingual theoretical scientific application, No. 1(17)-2(18), June-November, pp. 65-77 (DOI: [https://doi.org/10.34017/1313-9703-20211\(17\)-2\(18\)-65-77](https://doi.org/10.34017/1313-9703-20211(17)-2(18)-65-77)) (URL: <https://ideas.academyjournal.org/index.php/IDEI/article/view/260/192>) (Ukrainian). Appeal 2-01-2026
3. Korsak, K.V., & Korsak, Yu.K. (2019). Noohlosariy-2 — noonauky dlya maybutn'oho bez kolapsiv [Nooglossary-2 is a noosciences for the future without collapse]. Vyshcha shkola — Higher School, 2, 43-58 [in Ukrainian]
4. Korsak, K. V. & Korsak, Y. K. (2022). Force majeure need for humanity to turn to nootechnology and nooecology. Man and Environment. Issues of Neoecology, (37), 62-70. <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2022-37-06> <https://periodicals.karazin.ua/humanenviron/article/view/18582/16900> (Ukrainian) Appeal 24-07-2025
5. Korsak, K.V., Kiryk, T.V., Korsak, Y.K., Lyashenko, L.M. Pokhresnyk, A.K., Talanchuk, P.M. [...] Chorny O.O. (2023). Achievements of Anticolaps Kyiv Club as the Ukrainian Follower of the Club of Rome / Publisher.agency: Proceedings of the 2nd International Scientific Conference «Modern Scientific Method» (February 23-24, 2023). Vienna, Austria. pp. 14-26. (DOI 10.5281/zenodo.7679346). (URL: 150 <https://ojs.publisher.agency/index.php/MSM/issue/view/19/59>) (in Ukrainian)/ Appeal 2-01-2026
6. Korsak K.V., Korsak Y.K. (2025). On the formation of the intellectosphere-XXI on the example of archaeology-XXI as an exact science of the true prehistory and future of humanity and Ukrainians / The future of intelligence: human, artificial, collective. Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference (November, 25-26, 2025). Bern, Switzerland. P. 214-233 (DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17778450>) (URL: <https://www.sconferences.com/wp-content/uploads/2025/12/Bern.Switzerland4.pdf>) (in Ukrainian)
7. Gretzinger, J., Biermann, R, Mager, H. et al. Ancient DNA connects large-scale migration with the spread of Slavs. Nature 646, 384-393 (2025). (URL: <https://doi.org/10.1038/s41586-025-09437-6>). Appeal 17-11-2025
8. Speidel, L, Silva, M., Booth, T. et al. High-resolution genomic history of early medieval Europe. Nature 637, 118-126 (2025). <https://doi.org/10.1038/s41586>

